

NATURAL ORIGINS

**Göçmen Geçmişli Gençler Arasında Girişimciliğin Teşviki, Doğal
Ürünlerin Ticaretine Odaklanma**

**Politika Özeti Önerileri: Göçmen Girişimciler İçin Eğitim
Yollarının Geliştirilmesi (Politika Özeti 7)**

Proje Numarası: 2022-2-CY02-KA220-YOU-000100524

**Co-funded by
the European Union**

"Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them."

Bu eser Creative Commons Atıf-Ticari Olmayan-Benzer Paylaşım 4.0 Uluslararası Lisansı altında lisanslanmıştır. Uygun atıf sağladığınız, materyali ticari amaçlarla kullanmadığınız ve katkılarınızı aynı lisans altında dağıttığınız sürece materyali paylaşmakta ve uyarlamakta özgürsünüz.

NATURAL ORIGINS

Co-funded by
the European Union

KİMLİK

İş Paketi:	5
Yazarlar:	MD BEYİN YENİLİĞİ
Hibe Anlaşması No:	2022-2-CY02-KA220-SİZ-000100524
Kısaltma:	Doğal Kökenler
Başlık:	Göçmen Geçmişli Gençler Arasında Girişimciliğin Teşviki, Doğal Ürünlerin Ticaretine Odaklanma
Bağlantı Adresi:	www.naturalorigins.eu
Başlangıç Tarihi:	01/05/2023
Süre:	18 ay

ORTAKLAR

DOUMAG LTD	Kıbrıs
AVRUPA HİBELERİ ULUSLARARASI AKADEMİ SRL	İtalya
BOTANİK Yourope Ekibi	İspanya
Kapadokya Eğitim ve Araştırma Derneği	Türkiye
MD BRAINNOVATION DANIŞMANLIK TEK ÜYE ŞİRKETİ	Yunanistan
KONNEKTABLE TEKNOLOJİLERİ SINIRLI	İrlanda

NATURAL ORIGINS

Yönetici Özeti

Göçmen girişimciliği, Avrupa genelinde ekonomik büyümeyi yönlendirmede ve sosyal entegrasyonu teşvik etmede önemli bir rol oynar. Göçmen girişimciler, ev sahibi ülkelerini zenginleştiren çeşitli beceriler, yenilikçi fikirler ve kültürel bakış açıları getirir. Ancak, potansiyelleri genellikle dil zorlukları, özel eğitim ve öğretim programlarına sınırlı erişim, kısıtlı finansal kaynaklar ve yetersiz mentorluk fırsatları gibi önemli engellerle engellenir. Bu zorlukların ele alınması, inovasyonu yönlendirme, iş yaratma ve daha kapsayıcı toplumlar inşa etme kapasitesine sahip göçmen girişimcilerin tam potansiyelinin açığa çıkarılması için önemlidir.

Bu politika özeti, Yunanistan, İspanya, İtalya, Türkiye ve İrlanda'daki göçmen girişimcilerin karşılaştığı belirli zorlukları inceleyerek, başarılı olma yeteneklerini engelleyen benzersiz engelleri vurgulamaktadır. Girişimci ruhlarına rağmen, bu ülkelerdeki göçmenler genellikle eğitim, öğretim ve destekteki sistemselsel boşluklar nedeniyle kendilerini dezavantajlı bir konumda bulmaktadır.

Yunanistan'da göçmen girişimciler perakende, misafirperverlik ve doğal ürünler gibi sektörlerde önemli katkılarda bulunurlar, ancak Yunanca'da sınırlı yeterlilik ve finansal kaynaklara kısıtlı erişim gibi kritik engellerle karşı karşıyadırlar. Eğitim programları genellikle onların özel ihtiyaçlarını karşılamada başarısız olur ve birçok göçmeni iş başarısı için gerekli becerilerden veya ağlardan mahrum bırakır. Bu boşlukları kapatmak için iki dilli kaynaklar ve kültürel açıdan hassas mentorluk programları gibi hedefli desteğe ihtiyaç vardır.

İspanya da benzer bir zorlukla karşı karşıyadır, yüksek vasıflı göçmenler yeterliliklerinin yeterince tanınmaması ve dil engelleri nedeniyle sıklıkla yetersiz istihdam edilmektedir. Mevcut eğitim programları, genellikle bir iş kurmak ve sürdürmek için gereken karmaşık süreçlerle mücadele eden göçmenler için özel olarak tasarlanmamıştır. İspanya, daha erişilebilir ve kişiye özel eğitim fırsatları geliştirerek göçmen girişimcilerini daha iyi destekleyebilir ve becerilerinden tam olarak yararlanabilir.

İtalya'da, göçmenlerin yönettiği işletmeler ulusal ekonominin önemli bir bölümünü oluştururken, birçok genç göçmen eğitim engelleriyle, yüksek terk oranlarıyla ve kültürel olarak uygun eğitim eksikliğiyle karşı karşıyadır. Girişimcilik eğitimi nadiren okul müfredatına entegre edilir ve mevcut programlar göçmenlerin ihtiyaçlarını yeterince karşılamaz. Mesleki eğitim ve mentorluk programlarıyla birleştirilen daha kapsayıcı eğitim yolları, İtalyan göçmen girişimcilerin bu zorlukların üstesinden gelmelerine yardımcı olabilir.

Türkiye'nin çeşitli ve dinamik göçmen nüfusu önemli girişimcilik potansiyeli getiriyor, ancak yetersiz eğitim, dil zorlukları ve kaynaklara sınırlı erişim gibi sistemselsel engeller genellikle başarılarını engelliyor. Türkiye'deki göçmen girişimciler ilgili eğitim ve mentorluk bulmakta zorlanıyor ve sıklıkla finansal destek sistemlerinden dışlanmayla karşı karşıya kalıyorlar. Eğitim yollarını geliştirmek, dijital platformlardan yararlanmak ve kaynaklara erişimi basitleştirmek, Türkiye'deki göçmen girişimcileri güçlendirmeye yönelik kritik adımlardır.

İrlanda'da göçmenler için girişimciliğe giden yollar yeterince gelişmemiş durumda. Özellikle göçmen

NATURAL ORIGINS

gençler, başarılı işletmeler kurmak için gereken becerileri ve desteği edinmede önemli engellerle karşı karşıya. Dil ve kültürel farklılıklar, hedeflenen mesleki eğitime sınırlı erişim ve yetersiz mentorluk fırsatları temel zorluklardır. Kapsayıcı eğitim programları oluşturarak ve sağlam mentorluk ağları geliştirerek İrlanda, göçmen girişimcileri güçlendiren daha destekleyici bir ortam inşa edebilir.

Bu politika özeti, Avrupa genelindeki göçmen girişimciler için özel, kültürel açıdan hassas ve erişilebilir eğitim yollarına olan ihtiyacı vurgulamaktadır. Her ülkede karşılaşılan belirli engelleri ele alarak, politika yapıcılar, eğitim kurumları ve toplum örgütleri ekonomik katılımı teşvik eden ve göçmenlerin girişimcilik potansiyelinden yararlanan bir ortam yaratabilir. Bu stratejilerin uygulanması yalnızca göçmen girişimcileri güçlendirmekle kalmayacak, aynı zamanda toplumun tüm üyelerine fayda sağlayacak şekilde daha geniş ekonomik büyümeye, sosyal uyuma ve kültürel çeşitliliğe de katkıda bulunacaktır.

NATURAL ORIGINS

İçindekiler

Yönetici Özeti	4
İçindekiler	6
Giriş	7
Arka Plan	9
Konunun Analizi	12
Politika Önerileri	15
Sonuç	18
Ek I: Referanslar	19

NATURAL ORIGINS

Giriş

Göçmen girişimciliği, Avrupa'da ekonomik büyümenin, sosyal uyumun ve kültürel çeşitliliğin temel itici gücü olarak giderek daha fazla kabul görüyor. Avrupa'ya göç akışı artmaya devam ettikçe, göçmenleri ev sahibi ülkelerinin ekonomik yapısına entegre etmenin önemi de artıyor. Göçmen girişimciler, ekonomik dinamizmi canlandırabilecek, iş yaratabilecek ve yerel ekonomilerin dayanıklılığına katkıda bulunabilecek bir dizi beceri, çeşitli bakış açısı ve yenilikçi fikir getiriyor. Ancak, potansiyellerine rağmen, göçmen girişimciler genellikle başarılarını engelleyen önemli engellerle karşılaşılıyorlar.

Göçmenler için girişimcilik yolculuğu sıklıkla dil ve kültürel engeller, özel eğitim ve öğretim programlarına sınırlı erişim ve yetersiz destek ağları gibi sistemsel zorluklarla işaretlenir. Bu sorunlar, finansal dışlanma, karmaşık düzenleyici ortamlar ve önceki yeterliliklerin ve becerilerin tanınmamasıyla daha da karmaşık hale gelir. Sonuç olarak, birçok göçmen iş fikirlerini uygulanabilir girişimlere dönüştürmekte zorlanır ve yeni topluluklarına tam olarak katkıda bulunma fırsatlarını kaçıır.

Eğitim yolları, göçmen girişimcilere yabancı bir ortamda bir işletme kurma ve işletmenin karmaşıklıklarında gezinmek için ihtiyaç duydukları beceri ve bilgiyi kazandırmak için hayati önem taşır. Ancak, birçok Avrupa ülkesindeki mevcut eğitim sistemleri genellikle göçmenlerin özel ihtiyaçlarını karşılamada başarısız olur. Girişimcilik eğitimi nadiren ana akım müfredata entegre edilir ve mevcut olduğunda da nadiren göçmenlerin benzersiz zorlukları düşünülerek tasarlanır. Bu boşluk, birçok hevesli göçmen girişimciyi başarılı olmak için gerekli araçlardan yoksun bırakır ve nihayetinde potansiyellerini engeller.

Mesleki eğitim ve yaşam boyu öğrenme fırsatları da göçmenlerin yerel pazarda ihtiyaç duydukları pratik becerileri geliştirmelerine yardımcı olmak için benzer şekilde kritik öneme sahiptir. Yine de, bu programlara erişim genellikle dil engelleri, yüksek maliyetler ve bilgi eksikliği nedeniyle kısıtlanır. Birçok göçmen için girişimciliğe giden yol, uzun ve bürokratik bir süreç olabilen yabancı yeterliliklerini doğrulama ihtiyacı nedeniyle daha da karmaşıktır. Kültürel olarak hassas ve erişilebilir eğitim programlarının olmaması, göçmenlerin genellikle ekonomik ve sosyal olarak entegre olmalarına yardımcı olabilecek fırsatlardan dışlanmaları anlamına gelir.

Mentorluk ve destek ağları, herhangi bir girişimcinin başarısında önemli bir rol oynar, iş dünyasında gezinmede fark yaratabilecek rehberlik, içgörü ve bağlantılar sağlar. Göçmen girişimciler için mentorluk, yerel iş uygulamalarını, düzenleyici gereklilikleri ve kültürel nüansları anlamalarına yardımcı olduğu için özellikle önemlidir. Ancak, mevcut mentorluk programları genellikle göçmenlerin özel ihtiyaçlarını karşılamak için tasarlanmamıştır ve bu da onları izole ve değerli ağlardan kopuk bırakmaktadır.

Finansal manzara göçmen girişimciler için de önemli zorluklar ortaya koymaktadır. Geleneksel finansal kurumlar göçmen girişimcileri sıklıkla yüksek riskli müşteriler olarak görmektedir ve bu da onların işlerini başlatmak veya ölçeklendirmek için ihtiyaç duydukları kredilere ve yatırımlara erişmelerini zorlaştırmaktadır. Bu finansal dışlanma, birçok gelecek vaat eden göçmen girişimcinin iş hedeflerini takip etmesini engelleyen ve ekonomik eşitsizliği daha da derinleştiren kritik bir engeldir.

NATURAL ORIGINS

Hedeflenen politika müdahalelerine acil ihtiyaç vardır. Bu engelleri, özel eğitim yolları, finansal kaynaklara erişimin iyileştirilmesi ve sağlam destek ağları aracılığıyla ele alarak, ev sahibi ülkeler göçmen girişimcilerin başarılı olmasını sağlayabilir. Bu politika özeti, Yunanistan, İspanya, İtalya, Türkiye ve İrlanda'daki göçmen girişimcilerin karşılaştığı belirli zorlukları ele almaktadır. Başarılarını engelleyen eğitim, öğretim ve destekteki sistemsel boşlukları vurgular ve daha kapsayıcı ve destekleyici girişimci ekosistemleri oluşturmak için kanıta dayalı öneriler sunar.

Göçmen girişimcilerin ekonomik ana akıma entegrasyonu yalnızca bir politika meselesi değil, daha geniş bir toplumsal zorunluluktur. Avrupa demografik değişimler, ekonomik belirsizlikler ve sosyal zorluklarla boğuşmaya devam ederken, göçmen girişimcileri güçlendirmek daha kapsayıcı ve müreffeh bir geleceğe giden bir yol sunar. Göçmen girişimcilerin eğitimine ve desteğine yatırım yaparak, ev sahibi ülkeler tüm vatandaşlara fayda sağlayan dinamik ve dayanıklı ekonomiler inşa edebilir, ekonomik hareketlilik, kültürel değişim ve sosyal uyum için fırsatlar yaratabilir.

NATURAL ORIGINS

Arka Plan

Göçmen girişimciliği, Avrupa genelinde ekonomik büyüme, inovasyon ve sosyal uyumun kritik bir itici gücüdür. Göçmenler çeşitli beceriler, kültürel anlayışlar ve girişimcilik ruhu getirerek ev sahibi ülkelerinin ekonomilerine önemli katkılarda bulunurlar. Ancak potansiyellerine rağmen göçmen girişimciler, yeteneklerini tam olarak gerçekleştirmelerini engelleyebilecek çok sayıda engelle karşı karşıyadır. Bu zorluklar arasında dil ve kültürel engeller, özel eğitim yollarına sınırlı erişim, finansal dışlanma ve mentorluk programları gibi yetersiz destek ağları yer alır. Sonuç olarak, birçok göçmen girişimci ekonomik olarak entegre olma konusunda zorluk çeker ve bu da ev sahibi ülkelerinin ekonomik manzarasına anlamlı bir şekilde katkıda bulunma yeteneklerini sınırlar.

Bu bölüm, beş önemli ülkedeki (Yunanistan, İspanya, İtalya, Türkiye ve İrlanda) göçmen girişimciliğinin mevcut durumuna ilişkin ayrıntılı bir genel bakış sunarak her bağlamda var olan belirli zorlukları ve fırsatları vurgulamaktadır. Bu benzersiz dinamikleri anlamak, göçmen girişimcileri destekleyebilecek ve tam potansiyellerini ortaya çıkarabilecek hedefli müdahaleler geliştirmek için çok önemlidir.

Yunanistan

Yunanistan'ın Avrupa, Asya ve Afrika'nın kesiştiği noktadaki stratejik konumu, onu göç için doğal bir merkez haline getirmiş ve önemli girişimcilik potansiyeline sahip çeşitli bir nüfusa yol açmıştır. Yunanistan'daki göçmen girişimciler genellikle perakende, misafirperverlik, tarım ve doğal ürün ticareti gibi sektörlerde faaliyet gösterir ve bu sektörlerle iyi uyum sağlayan geleneksel becerilerden ve kültürel bilgiden yararlanır. Katkılarına rağmen, göçmen girişimciler başarılarını engelleyen önemli engellerle karşı karşıyadır.

Yunanistan'daki temel zorluklardan biri dil yeterliliğidir. Göçmenlerin yalnızca %35'i işlevsel düzeyde Yunanca biliyor ve bu da eğitim kaynaklarına erişme, iş yönetmeliklerini anlama ve bürokratik süreçleri etkili bir şekilde yönetme becerilerini önemli ölçüde kısıtlıyor. Bu dil engeli göçmenlerin yalnızca temel iş becerilerini edinmesini engellemekle kalmıyor, aynı zamanda onları daha geniş iş dünyasından da izole ederek entegre olmalarını ve gelişmelerini zorlaştırıyor.

Mali engeller, Yunanistan'daki göçmen girişimcilerin karşılaştığı zorlukları daha da kötüleştiriyor. Göçmen girişimcilerin yalnızca %20'si yeterli mali destek alıyor ve bu da geleneksel bankacılık ve finans kuruluşlarından kaynaklanan sistematik dışlanmayı vurguluyor. Bu mali erişim eksikliği, işletmelerine yatırım yapma, operasyonlarını genişletme ve büyümeyi sürdürme yeteneklerini engelliyor. Dahası, mevcut eğitim programları ve iş destek hizmetleri genellikle göçmenlerin özel ihtiyaçlarını karşılamada başarısız oluyor ve önemli bir beceri açığı bırakıyor. Bu kopukluk, Yunanistan'daki göçmen girişimcilerin karşılaştığı benzersiz zorlukları ele alan özel eğitim yollarına ve hedefli destek sistemlerine olan ihtiyacı vurguluyor.

Bu engelleri hedefli müdahalelerle ele alarak (örneğin iki dilli eğitim kaynakları sağlamak, mentorluk programları sunmak ve finansal desteğe erişimi artırmak) Yunanistan göçmen nüfusunun girişimcilik potansiyelini daha iyi kullanabilir. Bu tür çabalar yalnızca ekonomik büyümeyi teşvik etmekle kalmayacak, aynı zamanda daha fazla sosyal bütünleşme ve uyumu da teşvik edecektir.

NATURAL ORIGINS

İspanya

İspanya'da, yüksek nitelikli göçmenler sıklıkla yetersiz istihdam ediliyor ve sıklıkla becerilerine veya niteliklerine uymayan rollerde çalışıyorlar. Yeteneklerin bu şekilde yetersiz kullanımı, ekonomik potansiyelin önemli ölçüde kaybolmasına ve işsizlik ve üretkenliğin azalması gibi daha geniş sorunlara katkıda bulunuyor. İspanya genel girişimcilik eğitimi sunsa da, bu programlar genellikle yerel iş süreçleri, düzenleyici gereklilikler ve destek ağları hakkında bilgi eksikliği olan göçmenler için özel olarak tasarlanmamıştır.

Dil engelleri İspanya'daki göçmenler için önemli bir zorluk olup, iş ortamında gezinme ve mevcut eğitim fırsatlarından tam olarak yararlanma becerilerini zorlaştırmaktadır. Ayrıca, yabancı yeterliliklerin ve önceden edinilmiş becerilerin doğrulanması uzun ve karmaşık bir süreç olabilir ve göçmenlerin uygun istihdama erişme veya kendi işlerini kurma becerilerini daha da engelleyebilir.

İspanya, dil kursları ve iş eğitimi gibi göçmen girişimcileri desteklemeyi amaçlayan çeşitli girişimler başlatmış olsa da, bu çabalar genellikle yeterince duyurulmuyor veya göçmenlerin ihtiyaçlarına uygun şekilde uyarlanmıyor. Birçok göçmen, kendilerine sunulan kaynaklardan habersiz kalıyor veya hedeflenen erişim ve destek hizmetlerinin eksikliği nedeniyle bunlara erişimde zorluklarla karşılaşiyor.

Bu zorlukların daha kapsayıcı ve erişilebilir eğitim programları, yeterliliklerin daha akıcı bir şekilde doğrulanması süreçleri ve mevcut kaynakların daha iyi tanıtımı yoluyla ele alınması, İspanya'daki göçmenler için girişimcilik sonuçlarını önemli ölçüde iyileştirebilir. Bu boşlukları kapatarak İspanya, göçmen nüfusunun beceri ve yeteneklerinden daha etkili bir şekilde yararlanabilir ve daha dinamik ve üretken bir ekonomiye katkıda bulunabilir.

İtalya

İtalya, ülkedeki toplam işletmelerin yaklaşık %10'unu temsil eden 600.000'den fazla göçmen liderliğindeki işletmeyle canlı bir göçmen girişimci topluluğuna ev sahipliği yapmaktadır. Bu işletmeler, özellikle tarım, perakende ve hizmetler gibi sektörlerde ekonomik çeşitliliğe ve iş yaratmaya önemli ölçüde katkıda bulunmaktadır. Ancak İtalya'daki genç göçmen girişimciler, eğitim yollarından yüksek oranda ayrılma, dil zorlukları ve kültürel açıdan hassas eğitim programlarına yetersiz erişim gibi başarılı olma yeteneklerini sınırlayan önemli engellerle karşı karşıyadır.

İtalya'daki girişimcilik eğitimi okul ve üniversite müfredatlarına yeterince entegre edilmemiştir ve mevcut programlar nadiren göçmenlerin benzersiz ihtiyaçlarını ele almaktadır. Birçok genç göçmen, genellikle önceki becerilerini veya eğitim başarılarını tanımayan eğitim sisteminde gezinmekte zorlanmaktadır. Dil engelleri bu zorlukları daha da kötüleştirmektedir, çünkü İtalya'daki birinci nesil göçmen öğrencilerin %60'ından fazlası İtalyancayı etkili bir şekilde anlamakta ve kullanmakta zorluk çekmektedir. Bu, eğitim programlarına katılımlarını ve temel iş becerileri edinme yeteneklerini sınırlamaktadır.

İtalya'daki mesleki eğitim fırsatlarına yüksek maliyetler, bilgi eksikliği ve kültürel uyumsuzluklar nedeniyle sıklıkla erişilemez. Programlar sıklıkla göçmenlerin belirli geçmişlerini ve deneyimlerini hesaba katmaz ve bu da sağlanan beceriler ile göçmen girişimcilerin ihtiyaçları arasında bir

NATURAL ORIGINS

kopukluğa neden olur. Kişiyi özel eğitim yolları, önceki öğrenmeyi tanıyan mesleki eğitim programları ve göçmenleri deneyimli yerel iş liderleriyle buluşturan mentorluk girişimleri oluşturmak bu boşlukları kapatmaya yardımcı olabilir. Bu tür önlemler daha kapsayıcı bir iş ortamı yaratarak göçmen girişimcilerin İtalya ekonomisine tam olarak katkıda bulunmalarını sağlar.

Türkiye

Türkiye'nin göçmen nüfusu zengin bir kültürel çeşitlilik ve girişimcilik potansiyeli dokusu getiriyor, ancak sistemsel engeller genellikle iş başarılarını engelliyor. Türkiye'deki göçmen girişimciler, özel eğitim programlarına, finansal kaynaklara ve destekleyici iş ağlarına yetersiz erişim de dahil olmak üzere önemli zorluklarla karşı karşıyadır. Dil engelleri, göçmenlerin mevcut eğitim fırsatlarıyla etkileşim kurma ve yerel iş ortamına entegre olma yeteneklerini zorlaştıran önemli bir engeldir.

Türkiye'deki eğitim sistemi, göçmen girişimcilerin ihtiyaçlarını karşılamak için özel olarak tasarlanmış programlardan genellikle yoksundur. Birçok göçmen, Türk iş bağlamıyla uyuşmayan çeşitli eğitim geçmişleriyle gelir ve bu da onları karşılaştıkları düzenleyici ve piyasa zorluklarına hazırlıksız bırakır. Finansal dışlanma bir diğer kritik sorundur; geleneksel bankalar, algılanan riskler nedeniyle genellikle göçmen girişimcilere kredi verme konusunda isteksizdir ve uygun rehberlik olmadan alternatif finansman seçeneklerinde gezinmek göz korkutucu olabilir.

Sosyal entegrasyon zorlukları göçmen girişimcileri değerli iş ağlarından ve mentorluk fırsatlarından daha da uzaklaştırıyor. Bu ağlar, pazar içgörülerine erişmek, mentorluk kazanmak ve iş büyümesini destekleyen işbirlikçi ilişkiler kurmak için çok önemlidir. Türkiye'de mevcut mentorluk programları ve iş kuluçka merkezleri nadiren göçmenlerin özel ihtiyaçlarına hitap ediyor ve bu da onları bu engelleri aşmak için gereken destekten mahrum bırakıyor.

Bu sorunları ele almak için Türkiye, eğitim yollarını geliştiren, dijital öğrenme platformları sağlayan ve göçmen girişimcileri destekleyen kapsayıcı politikalar oluşturan kapsamlı stratejiler geliştirmelidir. Düzenleyici süreçleri basitleştirmek, hedeflenen finansal destek mekanizmaları kurmak ve toplum katılımını teşvik etmek, göçmen girişimciler için iş ortamını önemli ölçüde iyileştirebilir ve onların gelişmesine ve Türkiye ekonomisine katkıda bulunmasına olanak tanıyabilir.

Kıbrıs

Kıbrıs'ta, göçmen kökenli gençler arasında girişimciliği artırma çabası, özellikle doğal ürünler ve küçük ölçekli işletmeler gibi sektörlerde ilgi kazandı. Bu çaba, ülkenin göçmen toplulukların sağladığı ekonomik katkıların ve karşılaştıkları benzersiz zorlukların ele alınması ihtiyacının giderek daha fazla tanınmasıyla vurgulanıyor. Özellikle Kıbrıs, bilimi, ekonomik konuları ve duygusal zekayı vurgulayarak girişimcilik becerilerinin geliştirilmesini eğitim müfredatına entegre etmiştir. Bu vakıf, öğrencileri girişimcilik başarısı için gerekli bilişsel ve sosyal becerilerle donatmayı amaçlamaktadır.

Göçmen öğrencilerin çoğu geleneksel eğitim programlarına katılımlarını sınırlayan dil engelleriyle karşı karşıya olduğundan, Kıbrıs'ta çok dilli eğitim katılımı teşvik etmede önemli bir rol oynamaktadır. Kıbrıs, çift dilli kaynaklar sağlayarak yalnızca müfredatın daha iyi anlaşılmasını kolaylaştırmakla kalmaz, aynı zamanda göçmen öğrencilerin kültürel mirasına da saygı gösterir. Bu yaklaşım bilişsel

NATURAL ORIGINS

gelişimi, sosyal entegrasyonu ve kapsayıcılığı teşvik ederek öğrencilerin akademik ve sosyal olarak gelişmelerine olanak tanır.

Ayrıca Kıbrıs, genç göçmen girişimcileri köklü iş liderleriyle buluşturan mentorluk programları başlattı. Bu girişimler, yerel düzenlemelerde gezinme, iş uygulamalarını anlama ve finansal desteğe erişim konusundaki bilgi açığını kapatmaya odaklanıyor. Uzun vadeli başarıyı teşvik etmek amacıyla Kıbrıs'a yönelik politika önerileri arasında çok dilli kaynakların genişletilmesi, girişimcilik müfredatının erken yaşlardan itibaren geliştirilmesi ve toplum temelli mentorluk programlarına fon sağlanması yer alıyor. Kıbrıs, bu alanlara öncelik vermeye devam ederek, genç göçmen girişimcileri sürdürülebilir büyüme ve entegrasyona ulaşmada destekleyen daha kapsayıcı bir girişimcilik ekosistemi inşa edebilir.

İrlanda

İrlanda, sosyal ve ekonomik yapısına önemli katkılarda bulunan büyüyen bir göçmen nüfusuyla çeşitli ve dinamik bir toplum haline gelmiştir. Ancak, İrlanda'daki göçmenler için girişimciliğe giden yollar, özellikle başarılı işletmeler kurmak için gerekli becerileri, bilgiyi ve desteği edinmede önemli engellerle karşılaşan genç göçmenler için yeterince gelişmemiştir.

İrlanda eğitim sistemi göçmenlerin benzersiz ihtiyaçlarını tam olarak karşılamıyor, girişimcilik eğitimi ve mesleki eğitim fırsatları genellikle etkili olmak için gereken esneklik ve kültürel duyarlılıktan yoksun. Dil ve kültürel engeller göçmen girişimcilerin bu kaynaklarla tam olarak etkileşim kurma yeteneğini daha da engelliyor, iş uygulamaları, düzenleyici gereklilikler ve yerel pazar koşulları hakkındaki anlayışlarını sınırlandırıyor.

İrlanda'daki mentorluk fırsatları da yetersizdir, mevcut ağlar genellikle genel nüfusa yöneliktir ve göçmenlerin karşılaştığı benzersiz zorlukları ele almak için yeterince uyarlanmamıştır. Bu hedefli destek eksikliği, birçok göçmen girişimcinin iş başarısı için hayati önem taşıyan rehberliğe ve bağlantılara erişmesini engeller.

Göçmen girişimcilerin potansiyelini tam olarak gerçekleştirmek için İrlanda'nın girişimcilik eğitimi ulusal müfredata entegre etmesi, yaşam boyu öğrenme fırsatlarına erişimi genişletmesi ve göçmen girişimcileri deneyimli iş liderleriyle buluşturan mentorluk ağları kurması gerekir. Daha kapsayıcı ve destekleyici bir ortam oluşturarak İrlanda, göçmen girişimcilerin ekonomiye daha etkili bir şekilde katkıda bulunmalarını ve daha uyumlu bir toplum oluşturmalarını sağlayabilir.

Konunun Analizi

Göçmen girişimciliği, Avrupa genelinde ekonomik katılımı, iş yaratmayı ve sosyal entegrasyonu teşvik etmede hayati bir rol oynar. Ancak göçmen girişimciler, genellikle tam potansiyellerini gerçekleştirmelerini engelleyen bir dizi karmaşık zorlukla karşı karşıyadır. Bu zorluklar arasında eğitim engelleri, kültürel ve dil zorlukları, iş ağlarına sınırlı erişim ve yetersiz politika desteği yer alır. Bu engelleri anlamak, göçmen girişimcileri etkili bir şekilde destekleyebilecek hedefli müdahaleler tasarlamak için çok önemlidir.

1. Eğitim Engelleri

Eğitim ve öğretim, göçmen girişimcilere ev sahibi ülkelerindeki iş dünyasında gezinmek için gereken beceri ve bilgiyi kazandırmak için olmazsa olmazdır. Ancak, mevcut eğitim çerçevelerindeki sistemsel boşluklar, göçmenlerin gerekli eğitim ve öğretime erişmesini sıklıkla engeller.

Kişiyi Özel Eğitim Programlarının Eksikliği: Birçok girişimcilik eğitim programı özellikle göçmenler için tasarlanmamıştır ve genellikle dil engelleri, kültürel farklılıklar ve yerel iş uygulamalarına aşina olmama gibi benzersiz zorluklarını ele almada başarısız olur. Kişiyi özel desteğin eksikliği birçok göçmen girişimciyi başarılı olmak için gereken becerilerden yoksun bırakır.

Girişimcilik Eğitiminin Sınırlı Entegrasyonu: Birçok ülkede, girişimcilik eğitimi okul ve üniversite müfredatlarına yeterince entegre edilmemiştir. Bu boşluk, göçmenlerin biçimlendirici eğitim yıllarında iş becerileri geliştirmek için değerli fırsatları kaçırmaları anlamına gelir ve bu da onları iş dünyasına girerken dezavantajlı bir konuma sokar.

Mesleki Eğitim Açıkları: Mesleki eğitim ve yaşam boyu öğrenme fırsatları, göçmenlerin yerel pazarla ilgili becerileri edinmeleri veya güncellemeleri için çok önemlidir. Ancak, bu programlara erişim genellikle yüksek maliyetler, dil zorlukları ve sınırlı bilgi nedeniyle kısıtlanır ve bu da göçmenlerin becerilerini geliştirmelerini ve yerel iş ortamına uyum sağlamalarını zorlaştırır.

Önceki Öğrenme ve Becerilerin Doğrulanması: Göçmenler sıklıkla kendi ülkelerinden değerli becerilere ve yeterliliklere sahiptir, ancak bu kimlik bilgilerini doğrulama süreci zahmetli, maliyetli ve zaman alıcı olabilir. Bu zorluk genellikle yetersiz istihdama yol açar, çünkü yetenekli göçmenler yeterliliklerini yansıtan bir iş bulamazlar ve girişimcilik girişimlerini sürdürme motivasyonlarını azaltırlar.

2. Kültürel ve Dil Engelleri

Kültürel ve dil engelleri, göçmen girişimcilerin ev sahibi ülkelerinin iş ortamına tam olarak entegre olmalarını engelleyen önemli engellerdir. Bu zorluklar, eğitime erişme, yerel iş uygulamalarını anlama ve müşteriler, tedarikçiler ve diğer paydaşlarla etkili bir şekilde etkileşim kurma becerilerini etkiler.

Dil Yeterliliği Zorlukları: Birçok göçmen dil yeterliliğiyle mücadele ediyor ve bu da eğitim kaynaklarına, iş ağlarına ve destek hizmetlerine erişimlerini kısıtlıyor. Dil engelleri ayrıca iş yönetmeliklerini anlamalarını zorlaştırıyor, müşterilerle bağlantı kurma yeteneklerini kısıtlıyor ve eğitim programlarına katılımlarını engelliyor.

Kültürel Uyum Zorlukları: Göçmen girişimciler, ev sahibi ülkelerinin kültürel normlarına ve iş uygulamalarına uyum sağlamada sıklıkla zorluklarla karşılaşır. Bu kültürel farklılıklar, müşterilerle nasıl etkileşim kurduklarını, tedarikçilerle nasıl pazarlık yaptıklarını ve işlerini pazarda nasıl sunduklarını etkileyebilir, bu da yanlış anlaşılmalara ve potansiyel iş aksaklıklarına yol açabilir.

Kültürel Olarak Hassas Eğitim Eksikliği: Mevcut eğitim programlarının çoğu yerel nüfus için tasarlanmıştır ve göçmenlerin belirli kültürel bağlamlarını dikkate almaz. Bu kültürel olarak hassas eğitim eksikliği göçmenleri daha da izole edebilir ve eğitim girişimlerinin etkinliğini azaltabilir.

NATURAL ORIGINS

Göçmenlerin kültürel geçmişlerine saygı duyan ve bunları bütünleştiren bir eğitim geliştirmek, eğitimin erişilebilirliğini ve alakalılığını artırabilir.

3. Yetersiz Mentorluk ve İş Ağları

Mentorluk ve sağlam iş ağlarına erişim, girişimcilik başarısı için kritik öneme sahiptir. Bu kaynaklar, girişimcilerin bir işletmeyi başlatma ve büyütmenin karmaşıklıklarında gezinmelerine yardımcı olan temel rehberlik, destek ve bağlantılar sağlar. Ancak, göçmen girişimciler genellikle bu hayati kaynaklara erişimden yoksundur.

Kişiyi Özel Mentorluk Programlarının Azlığı: Mevcut birçok mentorluk programı göçmen girişimcilerin özel ihtiyaçlarını karşılamak üzere tasarlanmamıştır. Bu boşluk birçok göçmeni yerel pazar dinamiklerini anlamak, düzenleyici ortamlarda gezinmek ve bilinçli iş kararları almak için gereken rehberlikten mahrum bırakarak başarı şanslarını sınırlamaktadır.

Yerel İş Ağlarından İzolasyon: Göçmen girişimciler sıklıkla kendilerini, pazar içgörülerini edinmek, ortaklıklar kurmak ve destek ağlarına erişmek için hayati önem taşıyan yerel iş topluluklarından izole edilmiş halde bulurlar. Bu izolasyon, işlerini sürdürmek ve büyütme için ihtiyaç duydukları bağlantıları kurma yeteneklerini kısıtlar.

Sınırlı Akran Öğrenme Fırsatları: Girişimcilerin deneyimlerini, tavsiyelerini ve çözümlerini paylaşabilecekleri akran öğrenme ağları, göçmen topluluklar için genellikle yeterince gelişmemiştir. Bu ağların kurulması, göçmen girişimciler için destekleyici bir ortam yaratacak, ortak zorlukların üstesinden gelmelerine ve birbirlerinin deneyimlerinden öğrenmelerine yardımcı olacaktır.

4. Politika Boşlukları ve Düzenleyici Engeller

Hükümet politikaları ve düzenleyici çerçeveler, göçmen girişimciler için iş ortamını şekillendirmede önemli bir rol oynar. Ancak, mevcut politikalar genellikle göçmenlerin karşılaştığı benzersiz zorlukları ele almada başarısız olur ve girişimciliği caydıran ek engeller yaratır.

Karmaşık Düzenleyici Ortamlar: Düzenleyici ortamda gezinmek, dil engelleri, alışılmadık yasal gereklilikler ve karmaşık bürokratik prosedürlerle mücadele edebilen göçmenler için genellikle özellikle zordur. Bu engeller gecikmelere, uyumluluk sorunlarına ve artan maliyetlere yol açarak bir işletmeyi başlatma ve yönetme sürecini karmaşılaştırabilir.

Kapsayıcı Politikaların Eksikliği: Birçok ev sahibi ülkede göçmen girişimcileri desteklemek için özel olarak tasarlanmış hedefli politikalar bulunmamaktadır. Mevcut düzenlemeler genellikle göçmenlerin basitleştirilmiş iş kayıt süreçlerine erişim, hukuki yardım ve kültürel açıdan hassas danışmanlık hizmetleri gibi farklı ihtiyaçlarını dikkate almamaktadır.

Basitleştirilmiş Destek Hizmetlerine İhtiyaç: Göçmen girişimcilere özel yasal, finansal ve eğitim rehberliği de dahil olmak üzere kapsamlı destek sağlayan tek elden hizmetlerden birçok ülkede büyük ölçüde yoksundur. Bu tür hizmetlerin uygulanması, göçmenler için girişimcilik yolculuğunu basitleştirebilir ve iş kurulumu ve operasyonlarının karmaşık manzarasında net yollar sunabilir.

NATURAL ORIGINS

Politika Önerileri

Göçmen girişimcilerin karşılaştığı engelleri ele almak ve tam potansiyellerini ortaya çıkarmak için çok yönlü bir yaklaşım gereklidir. Aşağıdaki politika önerileri, analizde belirlenen temel zorlukları ele almak üzere tasarlanmıştır: eğitim engelleri, kültürel ve dil zorlukları, mentorluğa ve iş ağlarına yetersiz erişim ve politika boşlukları. Bu stratejilerin uygulanması, göçmen girişimciliği için daha kapsayıcı ve destekleyici bir ortam yaratacak, ekonomik büyümeyi ve sosyal entegrasyonu teşvik edecektir.

1. Eğitim Yollarını Geliştirin

Kişiyi Özel Girişimcilik Eğitimi Entegre Edin:

Hükümetler ve eğitim kurumları, göçmen öğrencilerin benzersiz ihtiyaçlarını ele almaya odaklanarak girişimcilik eğitimi okul ve üniversite müfredatına entegre etmek için iş birliği yapmalıdır. Programlar, özellikle göçmenlere hitap eden pratik iş becerileri, finansal okuryazarlık ve kültürel uyum bileşenlerini içermelidir.

Mesleki Eğitime ve Yaşam Boyu Öğrenmeye Erişimi Genişletin:

Mesleki eğitim ve sürekli öğrenme fırsatları, göçmen girişimciler için birden fazla dilde programlar sunularak ve göçmenlerin özel ihtiyaçlarına uyarlanarak daha erişilebilir hale getirilmelidir. Sübvansiyonlar, burslar ve tanıtım programları finansal engelleri azaltmaya ve katılımı teşvik etmeye yardımcı olabilir.

Önceki Öğrenme ve Becerilerin Doğrulanmasını Kolaylaştırın:

Göçmenlerin kendi ülkelerinden getirdikleri becerileri ve yeterlilikleri tanıma ve doğrulama için akıcı süreçler yaratın. Basitleştirilmiş doğrulama prosedürleri, net rehberlik ve destek hizmetleriyle birlikte, yetenekli göçmenlerin uygun istihdama girmelerine veya uzmanlıklarıyla uyumlu işletmeler kurmalarına yardımcı olacaktır.

Kültürel Olarak Hassas Eğitim İçeriği Geliştirin:

Eğitim programları kültürel bağlamlar göz önünde bulundurularak tasarlanmalı, eğitim materyallerinin göçmenlerin geçmişlerine uygun ve saygılı olması sağlanmalıdır. Bu yaklaşım, eğitimi daha ilişkilendirilebilir ve erişilebilir hale getirerek katılımı artırabilir ve öğrenme sonuçlarını iyileştirebilir.

2. Kültürel ve Dil Engellerini Ele Alın

Dil Desteği ve Eğitimi Sağlayın:

Girişimciler için özel olarak tasarlanmış, iş terminolojisi ve iletişim becerilerine odaklanan dil eğitim programları oluşturun. Dil kursları çeşitli seviyelerde sunulmalı ve göçmenlerin gerçek dünya senaryolarına güven duymalarına yardımcı olabilecek iş simülasyonları gibi pratik unsurları içermelidir.

Kültürel Uyum Programlarını Destekleyin:

Göçmen girişimcilerin yerel iş geleneklerini, pazar beklentilerini ve tüketici davranışlarını anlamalarına yardımcı olan kültürel uyum kursları geliştirin. Bu programlar, iş ortamındaki kültürel farklılıklarda gezinme konusunda içgörüler sağlayan yerel iş liderlerinden mentorluk içerebilir.

NATURAL ORIGINS

Kültürel Olarak Kapsayıcı Destek Hizmetleri Oluşturun:

Danışmanlık ve koçluk programları da dahil olmak üzere destek hizmetlerinin kültürel olarak kapsayıcı olmasını ve çeşitli nüfuslarla çalışmak üzere eğitilmiş kişiler tarafından yönetilmesini sağlayın. Bu yaklaşım, göçmenlerin kültürel önyargılarla veya yanlış anlaşılmalara karşılaşılmadan ihtiyaç duydukları kaynaklara erişmesini kolaylaştıracaktır.

3. Mentorluk ve İş Ağlarını Güçlendirin

Kişiyi Özel Mentorluk Programları Oluşturun:

Özellikle göçmen girişimciler için tasarlanmış mentorluk programları geliştirin, onları yerel pazar dinamikleri, düzenlemeler ve stratejik karar alma konusunda rehberlik sağlayabilen deneyimli iş liderleriyle bir araya getirin. Bu programlar, göçmenlerin deneyimlerini paylaşmalarına ve birbirlerini desteklemelerine olanak tanıyan akran öğrenme bileşenlerini içermelidir.

Akran Öğrenme Ağlarını Teşvik Edin:

Göçmen girişimcilerin bağlantı kurması, bilgi paylaşması ve ortak zorluklar üzerinde iş birliği yapması için platformlar yaratın. Çevrimiçi forumlar, yerel buluşmalar ve ortak çalışma alanları, göçmen girişimciler arasında ağ kurmayı kolaylaştırabilir ve bir topluluk duygusu sağlayarak değerli bağlantılar kurmalarına yardımcı olabilir.

Yerel İş Ağlarına Erişimi Kolaylaştırmak:

Yerel iş dernekleri ve göçmen girişimciler arasında ağ kurma fırsatlarını teşvik etmek için ortaklıkları teşvik edin. İş toplantıları, sektöre özgü etkinlikler ve ortak girişimler gibi girişimler, göçmenlerin daha geniş iş topluluğuna entegre olmalarına yardımcı olabilir ve onlara pazar içgörülerine ve potansiyel iş birliklerine erişim sağlayabilir.

4. Kapsayıcı Politika ve Düzenleyici Reformları Uygulayın

İşletme Kayıt ve Uyumluluk Prosedürlerini Basitleştirin:

Hükümetler, göçmen girişimcilerin işletme kurmasını ve işletmesini kolaylaştırmak için işletme kayıt süreçlerini kolaylaştırmalıdır. Düzenleyici gereklilikler, vergi uyumluluğu ve işletme lisanslama konusunda basitleştirilmiş, çok dilli rehberlik bürokratik engelleri azaltmaya yardımcı olabilir.

Hedeflenen Destek Hizmetlerini Geliştirin:

Göçmen girişimcilere hukuki danışmanlık, iş planlama yardımı ve finansal rehberlik dahil olmak üzere kapsamlı destek sunan tek elden hizmet merkezleri kurun. Bu hizmetler, göçmenlerin karşılaştığı benzersiz zorlukları ele alacak şekilde tasarlanmalı ve ihtiyaç duydukları kaynaklara tek bir erişim noktası sağlamalıdır.

Kapsayıcı Politikaları ve Hukuki Yardım Programlarını Teşvik Edin:

Göçmen girişimciliğini özel olarak destekleyen politikalar tanıttın, örneğin göçmenlere ait işletmeler için vergi teşvikleri, hibeler veya sübvansiyonlar. Göçmenlerin düzenleyici gereklilikler, fikri mülkiyet yasaları ve işletmeleriyle ilgili diğer yasal konularda gezinmelerine yardımcı olmak için yasal yardım programları geliştirilmelidir.

NATURAL ORIGINS

Kamuoyunu Bilinçlendirme Kampanyalarını ve Toplum Katılımını Teşvik Edin:

Göçmen girişimcilerin olumlu katkılarını vurgulamak için kamuoyu farkındalık kampanyaları başlatın, yerel topluluk içinde daha kapsayıcı bir algı yaratın. İşletmeler ve toplum liderleri de dahil olmak üzere yerel paydaşları dahil etmek, göçmen girişimciliğine destek oluşturabilir ve daha misafirperver bir ortam yaratabilir.

NATURAL ORIGINS

Çözüm

İspanya, Dumag (Kıbrıs), İtalya, Türkiye ve Yunanistan'daki göçmen girişimcileri güçlendirmek, bu ülkelerde ekonomik büyümeyi, yeniliği ve sosyal entegrasyonu teşvik etmek için elzemdir. Göçmenler benzersiz beceriler, bakış açıları ve girişimcilik dürtüsü getirirler, ancak eğitime, finansal kaynaklara ve destek ağlarına erişimde önemli zorluklarla karşı karşıyadırlar. Bu engelleri hedefli politika müdahaleleriyle ele almak, göçmen girişimciliğinin tüm potansiyelini açığa çıkarmak için çok önemlidir.

Sunulan öneriler (kişiyi özel eğitim programları geliştirmek, finansal kaynaklara erişimi iyileştirmek, mentorluk ve ağ kurma fırsatlarını teşvik etmek, düzenleyici süreçleri basitleştirmek, teknolojiye yararlanmak ve kapsayıcı toplum temelli girişimleri desteklemek) göçmen girişimcilerin karşılaştığı engellerin üstesinden gelmek için kapsamlı bir stratejiyi temsil ediyor.

Ülkeler çok dilli ve kültürel açıdan ilgili girişimcilik eğitime erişimi artırarak göçmenlere yeni iş ortamlarında gezinmeleri için ihtiyaç duydukları becerileri kazandırabilirler. Mikro krediler ve hibeler gibi finansal kaynakların mevcut olduğundan emin olmak ve finansal okuryazarlık eğitimi sağlamak göçmenlerin finansal dışlanmanın üstesinden gelmelerini sağlayacaktır. Mentorluk programları ve ağ kurma fırsatları, başarı için gerekli rehberliği ve yerel iş bağlantılarını sağlamak için kritik öneme sahiptir.

İdari ve düzenleyici süreçlerin basitleştirilmesi, göçmen girişimciler üzerindeki bürokratik yükü azaltarak, işletme kurmalarını ve büyütmelerini kolaylaştıracaktır. Bu arada, dijital platformlar, e-öğrenme modülleri ve mobil uygulamalar gibi teknolojik araçlar, eğitim ve iş kaynaklarının erişimini genişleterek göçmenlerin hayati desteğe uzaktan erişmesini sağlayabilir.

Kapsayıcı topluluk temelli girişimler, sosyal entegrasyonu teşvik etmek ve göçmen girişimcilerin yerel pazarlar ve iş ekosistemleriyle bağlantı kurmaları için pratik, uygulamalı fırsatlar sağlamak açısından da önemlidir. Bu girişimler, koordineli kamu-özel sektör çabalarıyla bir araya geldiğinde, göçmen girişimcilerin gelişebileceği destekleyici bir girişimcilik ekosistemi yaratacaktır.

Bu önerileri uygulayarak, politika yapımcılar ve paydaşlar göçmen girişimcilerin sistemsel engelleri aşmalarına yardımcı olabilir, yalnızca bireysel başarılarına değil, aynı zamanda daha geniş ekonomik büyümeye ve sosyal uyuma da katkıda bulunabilirler. Göçmen girişimcileri güçlendirmek yalnızca yerel ekonomileri güçlendirmekle kalmayacak, aynı zamanda kültürel çeşitliliği ve sosyal katılımı teşvik ederek hem göçmenlere hem de ev sahibi topluluklara fayda sağlayacaktır. Hükümetlerin, eğitim kurumlarının, finansal kuruluşların ve topluluk paydaşlarının iş birliği çabaları, göçmen girişimcilerin başarılı olmak için ihtiyaç duydukları araçlara ve kaynaklara sahip olmalarını sağlamak için kritik öneme sahiptir.

Ek I: Referanslar

1. · Istituto Nazionale di Statistica (ISTAT). (2023). İstatistikler, bu durumla ilgili olarak geçerli değildir.
2. · ISMU Vakfı. (2022). Rapporto Annuale Sulle Migrazioni 2022.
3. · University of Istruzione dell'Università ve della Ricerca (MIUR) Bakanı. (2023). Sulla dispersione scolastica'yı bildirin.
4. · Centro Studi ve Ricerche Idos. (2022). Dosya İstatistikleri Göçmenlik 2022.
5. · OECD. (2022). Eğitime Genel Bakış 2022: OECD Göstergeleri.
6. · Junior Achievement Italia. (2023). Lise Öğrencileri İçin Girişimcilik Programları. Buradan alındı:<https://www.jaitalia.org>
7. · “Azione'de Impresa” - İtalya Genç Başarısı. (2023). Şu adresten alındı:<https://www.impresainazione.it>
8. · Yunanistan İstatistik Kurumu. (2023). Yunanistan'da Göç İstatistikleri.
9. · Yunanistan Bankası. (2023). Göçmen Girişimciler Üzerine Ekonomik Bülten.
10. · Eurostat. (2023). Girişimcilik Eğitimi ve Göçmen Entegrasyonu.
11. · Avrupa Komisyonu. (2023). Avrupa'daki Göçmenler İçin Mesleki Eğitim Programları.
12. · Uluslararası Göç Örgütü (IOM). (2023). Mentorluk Programları ve Göçmen İş Başarısı.
13. · Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO). (2023). Göçmenler İçin Sürekli Eğitim Programları.
14. · Avrupa Yenilik Puan Tablosu. (2023). Gelişmiş Dijital Altyapı ve Eğitim Sonuçları.
15. · Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU). (2023). Dijital Erişim ve Okuryazarlık Raporu.
16. · OECD. (2023). Çok Dilli Eğitimin Göçmen Öğrenme Sonuçlarına Etkisi.
17. · Avrupa Komisyonu. (2023). Doğal Ürünler Pazarında Yeşil Girişimcilik ve Sürdürülebilirlik.
18. · Pressacademia. (2022). Türkiye'de Göçmen Girişimciliği: Tarih, Gelişim ve Mevcut Pazar.
19. · Wahlbeck Ö. (2018). Ulusötesi Kaynakların Aktarılabilirliği ve Hareketliliği: Finlandiya'daki Türk Girişimcilerin Örneği. Nordic Journal of Migration Research, 8(4), 237.
20. · Vershinina N. ve Rodgers P. (2019). Doğu Avrupalı Göçmenlerin Yaşanan Deneyimleri İçindeki Sembolik Sermaye: Cinsiyete Dayalı Bir Bakış Açısı. Girişimcilik ve Bölgesel Kalkınma, 32(7-8), 590-605.
21. · Yetim N. (2008). Kadın Girişimciliğinde Sosyal Sermaye. Uluslararası Sosyoloji, 23(6), 864-885.
22. · Kacar SO ve Essers C. (2019). Kimlik İnşası ve Fırsat Yapıları Arasındaki Etkileşim: Hollanda'daki Türk Göçmen Kadın Girişimcilerin Anlatıları. Uluslararası Küçük İşletme Dergisi: Girişimciliği Araştırmak, 37(7), 713-731.
23. · Heilbrunn S. ve Iannone RL (2020). Merkezden Çevreye ve Tekrar Geriye: Mülteci Girişimciliğinin Sistematik Bir Literatür İncelemesi. Sürdürülebilirlik, 12(18), 7658.
24. · Mohammad Zen Nasrudin, Fajri Rofiqo A., Rizqon AL ve RH (2023). İslam Bankasındaki Mikro ve KOBİ Finansmanının Endonezya'daki İşsizlik Üzerindeki Etkisi. Journal Ekonomi Syariah Teorisi Dan Terapan, 10(5), 443-454.